עפ"א 50767/03/22 – עבד אלפתאח פחמאווי נגד הרשות לאכיפה במקרקעין

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 50767-03-22 פחמאווי נ' הרשות לאכיפה במקרקעין
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת תמר שרון נתנאל
מערער	עבד אלפתאח פחמאווי ע"י ב"כ עוה"ד שלומי בלומנפלד
נגד	
משיבה	הרשות לאכיפה במקרקעין ע"י ב"כ עוה"ד טארק ח'טיב

<u>פסק דין</u>
<u>הערעור ועיקר העובדות</u>

1. לפניי ערעור על החלטת בית משפט השלום בחיפה (כבוד השופטת ג'אדה בסול) מיום 16.2.22, בתיק המ"ש 7235-01-22, במסגרתה נדחתה בקשתו של המערער להארכת מועד להגשת בקשה להישפט בגין הודעת תשלום קנס מנהלי קצוב, בסך של 300,000 ₪ (להלן: "**הודעת הקנס**" או "**ההודעה**") שהוצאה למערער ביום **<u>21.07.2020</u>**, על פי סעיף 8 ל**חוק העבירות המנהליות, התשמ"ו-1985** (להלן: "**החוק**").

2. הודעת הקנס, החתומה על ידי מנהל מחוז צפון, מר דודו אוחיון, נמסרה לידיו של המערער ביום **<u>04.08.2020</u>** (להלן: "**המסירה**") על ידי מר המפקח ניקולה חורי, מפקח מטעם המשיבה (להלן: "**המפקח**")

ההודעה והמסירה, תועדו בתמונות שצורפו כנספח ג' לתשובת המשיבה בבית משפט קמא. ההודעה כוללת הודעה על הטלת קנס מנהלי קצוב, שובר לתשלום הקנס והתראה לפני הטלת קנס מנהלי בשל עבירה נמשכת.

3. על פי הודעת הקנס, ביום **<u>09.07.2019</u>** , עבר המערער עבירת בנייה, של שימוש אסור בשטח של כ- 6,000 מ"ר בגוש 8841 חלקה 36+35 נ"צ 204231/699301 ביישוב ג'ת (להלן: "**המקרקעין**") וזאת בניגוד לסעיף 243 (ד) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה - 1965 ותקנה 2(א)(3) + סעיף 3 לתקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי - תכנון ובנייה), התשע"ח-2018 (להלן: "**העבירה**")

בהודעת הקנס צוין, כי סכום הקנס הוא 300,000 ש"ח וכי על המערער לשלם את הקנס תוך 60 יום מקבלת ההודעה וכי תשלום לאחר מועד זה, יישא ריבית פיגורים על פי החוק. כן צוין, כי ככל שהמערער מעוניין להגיש בקשה לביטול הקנס או להישפט, <u>עליו להגיש בקשה כזו **תוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה**</u>.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

4. חשוב לציין, כי ביום **17.07.2019** - טרם הוצאת ההודעה, נחקר המערער במשטרה, בגין חשדות לעבירות תכנון ובנייה במקרקעין. המערער נועץ בעורך דין, אשר פנה אל המשיבה, בכתב, בתאריכים 03.03.2020 ו- 27.08.2020, נטען כי המערער, אשר מתקשה בעברית ושפת אמו ערבית, לא הבין דבר מהחקירה שנערכה לו בהיותו בלתי מיוצג בעת החקירה. ב"כ המערער ביקש, שכל פנייה למערער תעשה ישירות אליו (לבא כוחו).

5. ביום **20.12.2021**, הגיש המערער למשיבה בקשה להישפט. ביום **25.12.2021,** השיבה המשיבה לב"כ המערער כי חלף המועד להגשת הבקשה ועל כן נדחתה בקשתו. יצוין כי בתשובת המשיבה נרשמו תאריכים אחרים [נרשם שם, בטעות, כי מסירת ההודעה לידי המערער נעשתה ביום 04.08.2021 במקום ביום 04.08.2020 וכן קיימת טעות בתאריך ההודעה עצמה (שם נרשם בטעות תאריך 25.10.2020, למרות שהתאריך הנכון בו נרשמה התשובה הוא 25.12.2021] אך אין מחלוקת כי מדובר בטעויות סופר.

6. ביום **04.01.2022** פנה המערער, באמצעות בא כוחו בבקשה לבית משפט קמא, להארכת מועד להגשת בקשה להישפט, וביקש גם עיכוב ביצוע. ביום **12.01.2022** נעתר בית משפט קמא לבקשה לעיכוב הביצוע ועיכב את הליכי הגבייה עד למתן החלטה לגופה של הבקשה.

המשיבה התנגדה למתן ארכה להישפט וביום **16.02.2022** ניתנה החלטת בית משפט קמא, בה נדחתה בקשתו של המערער להארכת מועד להישפט.

על החלטה זו הוגש הערעור לבית משפט זה.

תמצית החלטת בית משפט קמא

7. בית המשפט קמא מצא לדחות את בקשתו של המערער לקבלת ארכה להישפט.

בית משפט קמא הסתמך על המועד הקבוע ב**סעיף 8(ג)** לחוק אשר קובעת כי: **"הנקנס רשאי להודיע בכתב למי שהטיל את הקנס כי ברצונו להישפט על העבירה; ההודעה תומצא בתוך 30 יום לאחר שהומצאה לו הודעה על הטלת הקנס המנהלי...**" וקבע כי מאחר שהודעת הקנס הומצאה למערער בתאריך 08.04.2020, היה עליו להגיש את הבקשה להישפט עד ליום 08.05.2020, אך הוא הגיש אותה למשיבה רק ביום **20.12.2021** כלומר לאחר עבור כ- 16 חודשים מיום ההמצאה, במקום 30 יום. לכן, נקבע כי הבקשה הוגשה באיחור.

8. המשיך בימ"ש קמא וציין כי בהתאם ל**סעיף 13(ב)** לחוק**,** בית המשפט מוסמך להאריך את המועד האמור ולקיים משפט לגבי עבירה מנהלית גם אם הבקשה להישפט הוגשה באיחור, אך זאת- אם שוכנע שההודעה לא הוגשה במועד "**בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמנעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה**" או "**מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו".**

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

המשיך בימ"ש קמא וקבע, כי טענת המערער לפיה הוא אינו קורא עברית וכי מאחר שההודעה נכתבה בשפה העברית ולא בשפה הערבית, הוא לא ידע שעליו להגיש את הבקשה להישפט בתוך 30 יום, איננה יכולה לפטור אותו מהגשת הבקשה להישפט במועד, שכן (כפי שכבר נפסק, בעבר) היה עליו לדאוג לחקור ולהבין את האמור בצו, וזאת מכוח האחריות אשר מוטלת על כל אדם שמתנהל נגדו הליך כלשהו, ולכן היה עליו לפעול לבירור העניין, בעצמו.

9. עוד ציין בימ"ש קמא, כי העובדה שהמערער פנה לבא כוחו עוד בשלבי החקירה, שהתנהלה נגדו עובר להוצאת ההודעה, מלמדת שהוא היה מודע לזכויותיו, וגם אם הוא לא הראה לבא כוחו את הודעת הקנס מיד לאחר שקיבל אותה, (כפי שטען) או אפילו לא הראה לבא כוחו את ההודעה תקופה סבירה לאחריה, הרי שהוא ידע מי הגורם שנתן לו את ההודעה ויכול היה לפנות אליו.

לאור כך נקבע, כי <u>לא</u> התקיימו נסיבות "שלא היו תלויות במערער", שמנעו את הגשת הבקשה בדבר רצונו להישפט במועד. עוד נפסק כי אין חובה שבדין המחייבת כי הודעת הקנס תנוסח בשפה הערבית, ועל כן לא היה כל פגם בהודעה שנמסרה למערער.

10. בהתייחס לטענות המערער בדבר אופן ניהול החקירה המשטרתית שנעשתה לו טרם הוצאת הצו, נקבע, על בסיס הראיות שהוצגו לבית משפט קמא, כי החקירה בוצעה מול חוקר הדובר את השפה הערבית ואף ניתנה למערער אפשרות להיוועץ עם עורך דין עוד בתחילת הדרך, ועל כן ישנו קושי משמעותי לטעון כי המערער לא הבין את מהות החקירה ועל מה נחקר. בנסיבות אלו, דחה בית משפט קמא גם את טענתו של המערער כי הוא לא ידע מה פשר ההודעה שנמסרה לו.

11. לגופו של עניין קבע בית משפט קמא, כי לא הובאה ראשית ראיה מצד המערער שיש בה כדי לסתור את האמור בהודעת הקנס, בעוד שהמאשימה הניחה במסגרת תגובתה ראיות משמעותיות כבדות משקל המפלילות את המערער בביצוע עבירות תכנון ובנייה, בצירוף תמונות המתעדות את השימוש האסור בשטח.

12. בית משפט קמא הדגיש את החשיבות שבהטלת קנסות מנהליים בעבירות של תכנון ובנייה וזאת לצורך הרתעה אפקטיבית ואכיפה יעילה וכן את חשיבות הכלל של סופיות הדיון.

13. בסופו של דבר נדחתה הבקשה תוך שנקבע, כי לא מתקיימים נימוקים המצדיקים את מתן הארכה להישפט וכי לא הובאה כל טענת הגנה משכנעת מצד המערער, שיש בה כדי להפחית מדרישת ההוכחה בדבר סיבה מוצדקת לעצם האיחור בהגשת הבקשה.

<u>עיקר טיעוני המערער</u>

14. בהודעת הערעור, התבקש בית משפט זה לבטל את החלטת בית משפט קמא ולהאריך למערער את המועד להישפט. ל**<u>טענת המערער</u>**, ראוי לאפשר לו לשוב לבימ"ש קמא על מנת שיינתן לו יומו בבית המשפט, לגופן של טענות המשיבה לגבי העבירות המיוחסות לו, במסגרת הליך פלילי.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

15. ב"כ המערער טען כי בית משפט קמא טעה, כאשר לא קיים כלל דיון במעמד שני הצדדים ונתן החלטה, רק בהסתמך על הטענות הכתובות שהגישו הצדדים וזאת, תוך פגיעה קשה בזכויותיו של המערער, אשר אף לא התאפשר לו להשיב לתגובת המשיבה.

בהפנותו לפסיקה, טען ב"כ המערער, כי העברה ממסלול מנהלי - למסלול פלילי, מחייבת זימון הצדדים לדיון פרונטלי. על כן, לשיטתו, שורת הדין מחייבת קבלת הערעור וביטול החלטתו של בית משפט קמא.

16. מול האיחור בהגשת הבקשה להישפט טען ב"כ המערער כי המשיבה עצמה השתהתה במשך מעל לשנה, בהוצאת ההודעה ולשיטתו מדובר בשיהוי ניכר ובלתי סביר בנסיבות העניין.

ב"כ המערער הדגיש, שבהודעה (שהוצאה, כאמור, ביום 21.07.2020) נכתב כי העבירה מתייחסת לשימוש אסור במקרקעין מתאריך 09.07.2019, לכן, כך טען - לאור השיהוי הניכר מצד המשיבה, היא אינה רשאית לעמוד, בדקדקנות, על המועדים הקבועים בחוק להגשת בקשה להישפט. נטען, כי שיהוי המשיבה, מהווה נימוק מיוחד, אשר מצדיק היענות לבקשה להארכת מועד.

17. בנוסף נטען, כי הטלת קנס כה גבוה על המערער, אשר מגיע כיום לכחצי מיליון ₪, מבלי לנהל כל הליך משפטי, ומבלי לאפשר למערער לקבל את יומו בבית המשפט, מהווה "מכת מוות" למערער ולמשפחתו.

נטען, כי על בית המשפט לנהוג בהתאם לצדק, ובנסיבות אלו, כשהמשיבה עצמה כאמור, השתהתה בהוצאת הצו, יש מקום למחול למערער על האיחור בהגשת הבקשה, איחור שלא נגרם חלילה מזלזול בבית המשפט, אלא מחוסר הבנת הצו, ואי ידיעת המועדים להגשת הבקשה.

מנגד, כך נטען, למשיבה לא ייגרם כל נזק אם יתקבל הערעור ותינתן למערער האפשרות לממש את זכותו ליומו בבית המשפט ואת זכות הגישה לערכאות ולנהל הליך משפטי הולם.

18. עוד טוען ב"כ המערער, כי בית משפט קמא שגה באופן מהותי, כאשר סבר בטעות כי הצו הוסבר למערער בשפה הערבית במסגרת החקירה המשטרתית בה נחקר, ועל כן דחה את טענתו של המערער שטען כי לא הבין את פשר הצו שניתן לו נוכח כך שהוא לא יודע לקרוא עברית. ב"כ המערער הבהיר כי במועד חקירת המערער, ביום 17.07.2019, ההודעה טרם הוצאה והיא נמסר למערער למעלה משנה לאחר חקירתו (ביום 04.08.2020) ועל כן, ברי כי החוקר בחקירה המשטרתית כלל לא יכול היה להסביר למערער מסמך שטרם נולד.

ב"כ המערער טען, כי במעמד מסירת הצו למערער (כאמור ביום 04.08.2020) לא הוסבר למערער דבר אודות משמעות הודעת הקנס ואף לא נאמר לו שהוטל עליו קנס. ב"כ המערער הדגיש כי המפקח שמסר למערער את ההודעה, הלך מיד לדרכו מבלי לתת לו כל הסבר. ב"כ המערער הדגיש כי המשיבה כלל לא הגישה כל תצהיר או מזכר

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

מאת המפקח, ממנו ניתן ללמוד כי במועד מסירת ההודעה, הוסבר למערער דבר כלשהו אודות האמור בה וטענות המשיבה, בעניין זה, הועלו בעלמא וללא כל תימוכין. לכן טעה בית משפט קמא משקיבל אותן.

19. עוד טען ב"כ המערער, כי בית משפט קמא לא נתן את המשקל ההולם לכך שהמערער הוא מוסלמי שמתגורר ביישוב זמר ולשיטתו, למרות שבחוק אין חובה שההודעה תיכתב גם בשפה הערבית, קיימת חובה פסיקתית לכך. לעניין זה הפנה ב"כ המערער לדברים שנקבעו בבג"ץ 4112/99 עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' עיריית תל-אביב-יפו (25.07.2002) (להלן: "בג"ץ עדאללה") שם נקבע לדידו, כי חובה ששילוט אשר מוצב ברחובות ובדרכים, יהיה כתוב בשפה הערבית.

20. ב"כ המערער טוען, עוד, כי המשיבה התעלמה מפניותיו אליה, מתאריכים 03.03.2020 ו- 27.08.2020 וזאת למרות שידעה שהמערער אינו שולט בשפה העברית וכי היא נמנעה במכוון מלשלוח את הודעת הקנס אליו, כבא כוחו ומסרה את ההודעה ישירות למערער, מתוך כוונה להכשילו. הובהר, כי על בית המשפט היה להביא בחשבון גם את דרך פעולתה זו, של המשיבה.

21. לגבי העבירה המיוחסת למערער, טען ב"כ המערער כי המערער לא ביצע את העבירה שנרשמה בהודעה, ועל כן, לאור מכלול הנתונים, קם צורך לאפשר לו להוכיח את חפותו ולנהל את המשפט.

<u>עיקר טיעוני המשיבה</u>

22. **<u>המשיבה</u>** סומכת ידה על החלטת בית משפט קמא ומבקשת לדחות את הערעור. המשיבה טוענת, כי אין בפי המערער נימוק כלשהו, אשר מצדיק קבלת הערעור וכי אין כל סיבה לבוא לקראת מי שהגיש בקשה להישפט באיחור של 16 חודשים. עוד נטען, כי אין כל טעות או פגם בהחלטה המנומקת שניתנה על ידי בית משפט קמא וכי היא מבוססת כדבעי על הוראות החוק, על הדברים שמסר המערער עצמו, ועל הנתונים שהובאו בפני בית משפט קמא.

23. בהתייחס לטענת השיהוי, נטען כי המשיבה עושה ככל שביכולתה על מנת לפעול בצורה מהירה ויעילה, וכי במקרה זה, ההתראה בדבר השימוש האסור נמסרה למערער כבר ביום 10.02.2020, לאחר שהמשיבה גילתה אורך רוח ונתנה למערער אפשרות לחדול מהשימוש האסור טרם הטלת הקנס המנהלי, אך הוא לא עשה כן.

הודגש כי המערער היה מלווה בעורך דין, לאורך כל הדרך ועל כן, ברי כי לא נפגעו זכויותיו, ולעניין האיחור בהגשת הבקשה, אין לו אלא להלין על עצמו בלבד. עוד נטען, כי בעת מסירת הודעת הקנס, קיבל המערער שני מסמכים נוספים, שהם שובר לתשלום הקנס, והתראה על עבירה נמשכת. המפקח צילם מספר תמונות המעידות על השימוש האסור, והקנס הוטל בהתאם לדין ולפסיקה. הובהר, כי מדובר בעבירה חמורה תוך הפקת רווחים לא חוקיים.

<u>דיון והכרעה</u>

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

24. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ואת כל אשר בפניי, מצאתי לדחות את הערעור.

יודגש, כי חוק העבירות המנהליות מאפשר לכל אדם שהושת עליו קנס מנהלי להשיג עליו באחת משתי דרכים: דרך אחת היא באמצעות הגשת בקשה לביטול הקנס המנהלי, וזאת תוך שלושים ימים מיום המצאת הודעת הקנס; דרך נוספת היא, באמצעות הגשת בקשה להישפט בבית משפט. בשתי הדרכים יש לנקוט תוך שלושים ימים מיום שנמסרה הודעת הקנס.

25. להלן יובאו הסעיפים הרלבנטיים שבחוק;

סעיף 8א(א) לחוק, אשר מתייחס לבקשה **לביטול** הקנס, קובע:

> **"הומצאה לנקנס הודעה לפי סעיף 8 רשאי הוא להגיש לתובע, שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לענין סעיף זה (להלן - התובע המוסמך) בקשה לביטול ההודעה בתוך 30 ימים מיום שהומצאה לו; נוכח התובע המוסמך כי התקיימה אחת מהעילות המפורטות להלן, רשאי הוא לבטל את ההודעה"**

סעיף **8(ג)** לחוק, אשר מתייחס לבקשה **להישפט**, קובע:

> "**הנקנס רשאי להודיע בכתב למי שהטיל את הקנס, כי ברצונו להישפט על העבירה; ההודעה תומצא תוך שלושים ימים לאחר שהומצאה לו ההודעה על הטלת הקנס המינהלי; הודיע כאמור, יחולו הוראות סעיפים 13 ו-14".**

האפשרות לדון בבקשה על אף הגשתה באיחור, ככל שהאיחור נבע מסיבות "שלא היו תלויות במבקש" וככל שהיא הוגשה "מיד לאחר שהוסרה המניעה", מוקנית "**לתובע**" והיא קבועה בסעיף **8א(ו)** לחוק:

> **"(ו) התובע המוסמך רשאי לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועד האמור בסעיף קטן (א) אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמנעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה".**

האפשרות להאריך את המועד להגיש בקשה להישפט מוקנית **לבית המשפט** וזאת - ככל שהתקיימו התנאים המפורטים בסעיף 8א(ו) לחוק, או "מנימוקים מיוחדים אחרים שיפורטו" כאמור בסעיף **13(ב)** לחוק:

> **13. "(ב) בית המשפט רשאי לקיים את המשפט גם אם הודעת מקבל ההודעה לפי סעיפים 8 או 9 כי ברצונו להישפט ניתנה באיחור כל עוד התקיימו התנאים האמורים בסעיף 8א(ו), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו".**

26. השאלה המרכזית, בה יש לדון בערעור זה, היא אפוא, האם שגה בית משפט קמא כאשר קבע כי לא התקיימו

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

התנאים המפורטים בסעיף 8א(ו) לחוק או האם הוא שגה בקבעו, כי לא מתקיימים נימוקים מיוחדים להארכת המועד, לפי האפשרות השנייה שבסעיף 13(ב) לחוק.

בחנתי היטב את כל המסמכים שהיו בפני בית משפט קמא ואת טענות הצדדים ולא מצאתי כי נפלה שגגה אצל בית משפט קמא. סבורה אני כי החלטת בית משפט קמא הולמת את העובדות ואת הדין ואין להתערב בה.

להלן נימוקיי;

27. לא מצאתי כל פגם בקביעת בית משפט קמא לפיה המערער לא הראה שהבקשה הוגשה באיחור "**בשל סיבות שלא היו תלויות בו**" ואוסיף ואומר, כי המערער אף לא הראה שהוא הגיש את הבקשה "**מיד לאחר שהוסרה המניעה**". ואף לא מצאתי **נימוק אחר**, אשר מצדיק הארכת המועד.

אפתח בכך שאומר, כי אין חולק שלכל הפחות החל מיום 03.03.20 (מועד הפנייה למשיבה על ידי ב"כ המערער) היה המערער כבר מיוצג על ידי עורך דין. עצם העובדה שהמערער פנה לעורך דין, לאחר שנחקר בגין העבירה המיוחסת לו במקרקעין, מוכיחה שהוא הבין על מה נחקר ושהוא ידע כיצד לפעול. (אציין כי המשיבה טענה שהמערער הציג ייפוי כוח כבר מינואר 2020 כי הוא מיוצג ואכן, מייפוי הכוח שצורף לנספחי הבקשה של המערער, עולה כי המערער היה מיוצג כבר מיום 10.01.2020)

28. בית משפט קמא אכן שגה בהסתמכו על דברי המשיבה בדבר ההסברים שנמסרו למערער מפי המפקח בעת מסירת ההודעה, שעה שלא הונח בפני בית משפט קמא תצהיר מטעם המפקח בדבר נסיבות המסירה.

אציין, כי בתשובה לשאלתי בעניין זה, בעת הדיון בערעור, טען תחילה ב"כ המשיבה שהמידע בדבר ההסבר שניתן למערער, במעמד המסירה, התקבל מהמפקח ולאחר מכן תיקן את עצמו ואמר שהמידע התקבל ממנהל המרחב, אשר שלח ביום 31.1.22 מכתב בנוגע למסירה ואישר שהמכתב לא הוגש לבית משפט קמא.

בנסיבות אלה, לא הייתה בפני בית משפט קמא, תשתית לקביעה, מה הוסבר למערער במעמד המסירה ומה לא הוסבר לו.

29. עם זאת, על רקע חקירתו של המערער בנוגע לביצוע עבירות תכנון ובנייה, במקרקעין ולאור פנייתו בעניין זה לעורך דין (עוד טרם קבלת ההודעה) ואף לאור התמונות המתעדות את מסירת ההודעה למערער, באופן אישי, (מסירה שבוצעה במקרקעין עצמם) ואף לאור כך שסכום הקנס - 300,000 ₪, כתוב בהודעה, בהדגשה והמערער קיבל לידיו, באותו מעמד, גם שובר לתשלום הקנס, לא ניתן לקבל את טענת המערער לפיה הוא לא הבין, כלל, במה מדובר.

המערער לא הגיש תצהיר בעניין ואף לא הבהיר (גם לא מפי בא כוחו) מדוע - אם לא הבין במה מדובר, הוא לא

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

שאל את הפקח, בעת ביצוע המסירה, במה מדובר (ככל שאמנם הפקח לא הסביר והוא, אכן לא שאל) המערער גם לא הסביר מדוע (אם אמנם לא ידע במה מדובר) הוא לא פנה לעורך הדין אשר את שירותיו הוא כבר שכר, בעקבות החקירה שנערכה לו ואשר כבר כתב מכתבים למשיבה (כפי שפורט לעיל) על מנת שיראה במה מדובר ויטפל בכך, ככל שיש צורך. שהרי, כל אדם בר דעת מבין, שאם בא מפקח מטעם המשיבה אל מקרקעיו, מוסר לו מסמכים ומחתים אותו על קבלתם, קיים צורך (ואפילו דחוף) לדעת במה מדובר.

יתירה מזאת - לא שמעתי כל הסבר מדוע "פתאום" לאחר 16 חודשים "נזכר המערער" והחליט להגיש את בקשת האורכה; מה היה "הטריגר" אשר הביא את המערער, כך פתאום, לפנות אל בא כוחו בתאריך כלשהו (אשר יש להניח שהיה סמוך למועד בו הוגשה הבקשה להארכת המועד) בנוגע להודעת הקנס **שנמסרה לו, למעלה משנה קודם לכן**, לאחר שלכאורה, ישב ולא עשה דבר בעניין זה זמן רב - בהנחה שכך אמנם היה ואף זאת איננו יודעים, שכן המערער בחר שלא לפרט בעניין זה דבר, לא בבקשה ולא בערעור, וכאמור - אף לא הגיש תצהיר אשר יפרט את העובדות.

לא ניתן להתעלם מכך שאין מדובר באיחור של ימים בודדים או אפילו של מספר חודשים, אלא באיחור מהותי ומשמעותי ביותר, אשר דורש הסבר רציני ומפורט.

30. גם שאֵלָתי אל ב"כ המערער, במהלך הדיון שהתקיים בפניי ביום **12.04.2022**, מדוע הגיש את הבקשה להישפט באיחור כה רב, לא זכתה למענה ענייני. ב"כ המערער לא הצליח להסביר את האיחור הניכר בהגשת הבקשה, ורק חזר בפניי על הטענה לפיה המערער אינו יודע לקרוא עברית, וטען שהיה "חוסר הבנה" מצדו של המערער והוא לא הבין את פשר הודעת הקנס שקיבל.

משכך, אכן לא היה מנוס מקביעה, כפי שקבע בית משפט קמא, כי המערער לא הראה שהייתה **מניעה כלשהי**, שאיננה תלויה בו, מלהגיש את הבקשה במועד ואף לא הראה שמניעה כלשהי הוסרה ושהוא הגיש את הבקשה "**מיד לאחר שהוסרה המניעה**", כדרישותיו של סעיף **8א(ו)** לחוק.

31. בהתייחס לטענת המערער בנוגע לניסוח ההודעה בשפה העברית בלבד ולא בערבית, אציין, ראשית כל, כי ספק בעיניי, אם הטענה הייתה מועלית, אילו היה מדובר במי שאינו יודע לקרוא עברית, אלא רק רוסית או אמהרית (שהרי גם ציבורים כאלה מצויים במדינתנו).

עם זאת, אציין כי, לטעמי, ראוי היה שיהיו בידי הרשויות הודעות מסוג זה, אשר מנוסחות, בנוסף לשפה העברית, **גם** בשפה הערבית. אלא, שבהעדר חובה שבחוק (ובוודאי נוכח נסיבות המקרה דנן, כפי שפורטו לעיל), לא קמה עילה להתערב בהחלטת בית משפט קמא. בג"ץ עדאלה אליו הפנה המערער, אינו חל על הודעה כגון זו בה עסקינן, אלא רק על שילוט עירוני, אשר מוצב במקומות מסוימים בעיריות שיש בהן מיעוט ערבי ניכר. הנימוק שניתן לכך הוא ייחודה של השפה הערבית שהיא שפתו של המיעוט הגדול ביותר בישראל, החי בישראל מימים ימימה, היות השפה הערבית שפה רשמית בישראל.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

כן נקבע, כי ביסוד הסמכות להציב שילוט עירוני עומד הצורך להגשים את אינטרס הציבור במתן שירות ראוי ובטוח. על מנת שתושבי העיר יוכלו להתמצא בעיר וברחובותיה, לקבל מידע על השירותים העירוניים ולהיות מוזהרים בפני סיכונים תעבורתיים ואחרים.

נימוק זה אינו תקף לגבי הודעת קנס שכן, בניגוד לצורך של מי שנמצא ברחבי העיר, להבין לאלתר את הכתוב בשלטים, בידי מי שמקבל הודעת קנס (ואינו מבין את הכתוב בה) יש אפשרות לשאול את מוסר ההודעה במה מדובר, או למצוא אדם שיקריא לו אותה.

32. אשר לטענת ב"כ המערער לפיה יש "למחול" למערער על האיחור בהגשת בקשת הארכה ולא לדקדק עמו במועדים, נוכח התנהלות המשיבה שפעלה אף היא לדידו בשיהוי אציין, כי אין מקום להשוואה בין ה"שיהוי" (לכאורה) שבהתנהלות המשיבה, לבין "השיהוי" בהתנהלותו של המערער.

ראשית אציין, כי גם אילו היה מקום לקבוע שהמשיבה השתהתה בהוצאת ההודעה - **ואין** מקום לקבוע כך במקרה דנן, לא היה בכך כדי להוות נימוק מיוחד, המצדיק את האיחור שאחר המערער בהגשת הבקשה להישפט.

בנוסף, המועד להגשת בקשה להישפט הוא מועד מסוים (30 יום) אשר קבוע בחוק, בעוד שלהוצאת הודעה, לא קבוע כל מועד. אמנם, בית המשפט מוסמך לבקר את פעולות המשיבה, בהיותה רשות מנהלית ועליה לפעול בסבירות, גם לעניין מועדים, אולם סבורה אני כי לא נפל כל פגם במועד בו הוצאה ההודעה;

אין חולק, שביום 10.02.2020, מספר חודשים טרם הוצאת ההודעה, שלחה המשיבה התראה למערער, וזאת (כהסברה במהלך הדיון בערעור) על מנת לאפשר למערער לחדול ממעשיו ולחזור לדרך הישר ורק לאחר מכן הוציאה את הודעת הקנס. בכך הלכה המשיבה לקראת המערער, כך שהשתהות זו לא רק שלא פגעה בזכויותיו, אלא ההיפך מכך.

33. זכות הגישה לערכאות היא זכות חוקית חשובה שיש לשמור עליה, מכל משמר, אולם זאת - בכפוף לחובתו של הפונה לערכאות לעשות כן במסגרת הדין. בפסיקה נקבע זה מכבר, כי על בית המשפט לאזן בין הצורך להקפיד על מועדים שנקבעו בחיקוק ועיקרון סופיות הדיון, לבין זכות הגישה לערכאות וביקורת שיפוטית [רע"פ 4316/07 משה יעקוביאן נ' מדינת ישראל (10.9.07)].

34. אין להתעלם מכך שמטרת המחוקק, בעבירות ברירת משפט, הייתה לקצר ולייעל את ההליכים ולשם כך (בין היתר) נקבעו תנאים להארכת המועד להגשת בקשה להישפט. לא ניתן "למחול" למערער על האיחור, ללא שהוא עומד בתנאים שנקבעו, ללא כל סיבה מוצדקת ובהיעדר נימוק מיוחד. ראוי להביא, בעניין זה, את דבריו של כבוד השופט רובינשטיין ב-רע"פ 9580/11 אייל יוסף נ' מדינת-ישראל(27.12.2011) שם נאמר כי: "בקשת המבקש לזנוח את הפרוצדורה ולהתמקד במהות, שובת לב ככל שתהא, אין בה כל ממש, שכן אם תתקבל טענתו, משמעות הדבר שלא יהיה לכך סוף, ובקשות...יוכלו להיות מוגשות ללא תלות בזמן ביצוע העבירה. אין להלום דבר זה, ולא זו היתה כוונת

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

המחוקק ביצירת האפשרות של עבירות ברירת משפט, שכל מהותן לייעל ולקצר הליכים".

35. בהתייחס לטענת המערער בדבר אי קיום דיון בבקשה על ידי בית משפט קמא אציין, כי המערער לא הצביע על סעיף בחוק המחייב את בית המשפט לקיים דיון, במעמד הצדדים, בבקשה להארכת מועד, ועל כן, לא מצאתי כל פגם בהחלטתו של בית משפט קמא להכריע בבקשה רק על סמך הטענות הכתובות שהוגשו.

אמנם המערער אכן הפנה לפסק דין אחד שדן בסוגיית קיום דיון טרם מתן הכרעה בבקשה ארכה להגשת בקשה להישפט - עפ"א 39/06 יצחק אטיאס חברה לעבודות בנייה בע"מ נגד מדינת ישראל (מיום 20.02.2007), אך מדובר בפסק דין של בית הדין לעבודה ולא בפסק דין של בית המשפט העליון וברי כי לא מדובר בהלכה מחייבת, וגם שם, לא נקבעה חובה, אלא שבית המשפט הפנה לסעיף 3 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "**חסד"פ**") אשר קובע, כי "**בכל ענין של סדר הדין שאין עליו הוראה בחיקוק, ינהג בית המשפט בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית צדק**" היינו - הדבר מצוי בשיקול דעת הערכאה שדנה בתיק.

לא רק זאת, אלא שעל דרך ההשוואה, יש להזכיר כי ככלל, בקשות ארכה להישפט בעבירות קנס למשל לפי סעיף 230 לחסד"פ, כמו גם בקשות לביטול פסקי דין בעבירות קלות (תעבורה ואחרות) לפי סעיף 240 לחסד"פ - הן בקשות שניתן להכריע בהן ללא קיום דיון במעמד הצדדים. לעניין זה ראו: רע"פ 9540/08 מוסברג נ' מ"י (8.1.2009); ע"פ 4808/08 מ"י נ' מנחם (6.1.2009).

36. מכל הטעמים שלעיל, החלטתי שלא אתערב במסקנת בית המשפט קמא, לפיה המערער לא הראה נסיבות המצדיקות היענות לבקשה.

37. לא אסיים בטרם אתייחס לטענת המערער שנטענה לראשונה, מפי בא כוחו בלבד וגם זאת - רק בתשובה לשאלתי במהלך הדיון בערעור, לפיה הוא לא ביצע את העבירות המיוחסות לו (ראו עמ' 2 לפרוטוקול, שו' 23-28).

אכן, גם אם לא התמלאו התנאים להארכת מועד הכירה הפסיקה באפשרות להיעתר לבקשה לקבלת ארכה להישפט על בסיס חשש לגרימת עיוות דין, אשר מבוסס על ראיות לחפות [על דרך ההשוואה לפסיקה הדנה בבקשות לביטול פסקי דין שניתנו בהיעדר מכוח סעיף 130(ח) לחסד"פ] ראו למשל: רע"פ 9142/01 איטליא נ' מדינת ישראל (2.10.2003).

החשש מגרימת עיוות דין, הוא תנאי שעומד בפני עצמו ואינו תנאי מצטבר לתנאי המחייב מתן הסבר לאיחור בגין הגשת הבקשה להארכת מועד. ראו בעניין זה: ע"א 9085/00 שטרית אברהם ואח' נ' אחים שרבט חברה לבנין, פ"ד נז(5), 462, שם קבעה השופטת שטרסברג-כהן, כי על אף הכלל של סופיות הדיון: "ההלכה הפסוקה הכירה בעבר בקיומה של סמכות טבועה הנתונה לערכאת שיפוט להעניק אורכת חסד לבעל דין לאחר שניתן פסק דין סופי בעניינו וזאת באורח חריג לכלל הרגיל של 'גמר מלאכה' ומקום שהענקת הסעד נדרשה 'למניעת תוצאות קשות שחוש הצדק אינו יכול להשלים עמן'. חריג זה הוחל במקרים נדירים של כורח מציאות שאחרת היו נגרמות תוצאות קשות של עוול ואי

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

צדק (ראה לענין זה ע"א 230/87 שקולניק נ' זכאי, פ"ד מו(3) 279; ב"ש 79/82; ע"א 201/80 ארגמן חברה לבנין נ' ברנפלד, פ"ד לו(2) 362; ד"נ 22/73 בן שחר נ' מחלב, פ"ד כח(2) 89)" (שם, עמ' 475-474)".

38. עם זאת, הודגש כי אין די בהכחשת העבירה בכדי להקים חשש לעיוות דין ואין די בטענה כללית וסתמית לפיה המבקש סבור שהוא לא ביצע את העבירה. נפסק, כי מבקש אשר אינו מנמק את טענתו מדוע ייגרם לו עיוות דין "זולת טענה כללית שהעלה לפיה הוא כופר במיוחס לו", אינו עומד באמות המידה לביטולו של פסק דין שניתן בהעדר. (ראו: רע"פ 2575/17 גייאר נ' מדינת ישראל (6.9.2017); רע"פ 4624/13 קוזניצוב נ' מדינת ישראל (27.8.2013); רע"פ 8626/14 סמארה נ' מדינת ישראל (10.2.2015).

39. ניתן להקיש מכך גם לענייננו; כפי שציינתי לעיל, רק במענה לשאלתי המערער הכחיש את ביצוע העבירה וגם זאת - באופן כללי בלבד וללא כל פירוט נדרש ומתבקש, באמרו כך: "**המערער טוען שהוא לא ביצע את העבירות נשוא כתב האישום העתידי. הוא לא מבין עד היום כראוי על מה הוא נחקר. לא הוסבר לו. לא קיבלתי את החקירה**".

זו תשובה שאיננה תשובה; ב"כ המערער לא פירט, האם המערער מחזיק במקרקעין, האם הוא משתמש במקרקעין לשם עסק, כנטען על ידי המשיבה, האם יש בידיו היתר לשימוש כזה וכיוצ"ב.

זאת, שעה שמנגד - כפי שקבע בית משפט קמא - המשיבה הציגה ראיות לכאורה, אשר מבססות היטב את טענותיה. ראיות המשיבה, אשר מפלילות, לכאורה, את המערער וביניהן: התכנית החלה על המקרקעין לפיה מדובר בקרקע שייעודה חקלאי ועותק מהפרסום בילקוט הפרסומים; הסכם שכירות לפיו שכר המערער את המקרקעין, בו מצויין שמדובר בקרקע חקלאית; רישיונות למערער לסחור בחלקי חילוף משומשים לרכב, משנים 2015 ו- 2018; אישור מהמועצה כי אכן מתנהל במקרקעין עסק של המערער בשם "חלקי חילוף פחמאוי".

בנסיבות אלה, ולאור כל האמור לעיל, לא שוכנעתי שאי הארכת המועד תגרום למערער עיוות דין ולא מצאתי כל טעות או פגם בהחלטת בית משפט קמא, אשר מצדיקה התערבות בהחלטתו.

40. לאור האמור לעיל, אני דוחה את הערעור.

הצו הזמני לעיכוב ביצוע ההליכים לגביית הקנס המינהלי, שניתן על ידי בסיום הדיון מיום 12.4.22, בשל חודש הרמדאן, **מבוטל בזה**.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

ניתן היום, י"ד אייר תשפ"ב, 15 מאי 2022, בהעדר הצדדים.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©